

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 176

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marți, 3 martie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
ACTE ALE SENATULUI		
9.	— Hotărâre privind numirea unor membri ai Consiliului Național de Integritate	2
10.	— Hotărâre privind convocarea Consiliului Național de Integritate	2
11.	— Hotărâre referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu — Raport privind punerea în aplicare a strategiilor naționale de integrare a romilor 2019 COM (2019) 406 final	3
12.	— Hotărâre referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu și Banca Centrală Europeană privind proiectele de planuri bugetare pentru 2020: evaluare globală COM (2019) 900 final	4
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		
155.	— Hotărâre privind darea în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Nicolae Iorga” al Județului Botoșani a unui imobil trecut în proprietatea publică a statului, precum și înscrierea acestuia în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului	5
156.	— Hotărâre pentru aprobarea cuantumului și a plății cotizației anuale de participare a României la Conferința de la Haga de Drept Internațional Privat, pentru anul financiar 1 iulie 2019—30 iunie 2020	6
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI		
144.	— Decizie privind eliberarea domnului Dumitru Enache din funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, al Agenției Naționale pentru Arie Naturale Protejate	6
145.	— Decizie privind numirea domnului Alin-Bogdan Drăgulin în funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, al Agenției Naționale pentru Arie Naturale Protejate	7
146.	— Decizie privind acordarea calității de consilier onorific al prim-ministrului, pe probleme de administrație publică locală, domnului Ionel Chiriță	7
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 6 din 20 ianuarie 2020 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	8–15

ACTE ALE SENATULUI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****SENATUL****HOTĂRÂRE****privind numirea unor membri ai Consiliului Național
de Integritate**

În temeiul prevederilor art. 35 și ale art. 37 din Legea nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 144 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat, cu modificările ulterioare,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Senatul numește, pentru un mandat de 4 ani, 10 membri titulari ai Consiliului Național de Integritate, prevăzuți în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Această hotărâre a fost adoptată în ședința Senatului din 2 martie 2020, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ROBERT-MARIUS CAZANCIUC

București, 2 martie 2020.

Nr. 9.

ANEXĂ

Membri titulari ai Consiliului Național de Integritate

1. Adrian Ionuț Roșoagă
2. Călin Bogdan Găurean
3. Luminița Tuleașcă
4. Péter Zsuzsánna
5. Feodor Chirilă
6. Viorel Miron
7. Sergiu Țâra
8. Cynthia Carmen Deaconescu
9. Lilia Marin
10. Costin Mitică

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**SENATUL****HOTĂRÂRE****privind convocarea Consiliului Național de Integritate**

În temeiul prevederilor art. 67 din Constituția României, republicată, și ale art. 35 alin. (4) din Legea nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Consiliul Național de Integritate se convoacă în prima sa ședință din data de 9 martie 2020, ora 11,00, la sediul Senatului.

Această hotărâre a fost adoptată în ședința Senatului din 2 martie 2020, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ROBERT-MARIUS CAZANCIUC

București, 2 martie 2020.

Nr. 10.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

HOTĂRÂRE

**referitoare la Comunicarea Comisiei
către Parlamentul European și Consiliu —
Raport privind punerea în aplicare a strategiilor naționale
de integrare a romilor 2019 COM (2019) 406 final**

În temeiul dispozițiilor art. 67 și ale art. 148 alin. (2) și (3) din Constituția României, republicată, precum și ale Protocolului (nr. 1) privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

în baza Raportului Comisiei pentru afaceri europene nr. LXII/62 din 26 februarie 2020,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — **Senatul României:**

A. constată că:

1. raportul cuprinde măsurile luate în temeiul Recomandării Consiliului din 9 decembrie 2013 cu privire la măsurile de integrare efectivă a romilor în statele membre (2013/C 378/01);

2. numărul de măsuri raportate nu reflectă neapărat gradul de ambiție sau eficacitatea eforturilor depuse:

a) în ceea ce privește educația și combaterea discriminării și a atitudinilor ostile față de romi, majoritatea măsurilor au drept țintă romii;

b) în ceea ce privește locuințele, există un echilibru bun între măsurile specifice pentru romi și cele de politică generală;

c) în privința ocupării forței de muncă și, într-o măsură mai mică, sănătatea, statele membre se bazează în principal pe măsuri generale care vizează, de asemenea, promovarea incluziunii romilor;

3. realizările cel mai des menționate de către punctele naționale de contact pentru romi, în special cel din România (PNCR), sunt:

a) programe privind îmbunătățirea igienei, a condițiilor de sănătate și a accesului la serviciile medicale (AT, HU, RO);

b) medierea în domeniul sănătății (FR, RO, SE, SK);

c) cooperarea dintre mai multe părți interesate, care implică autoritățile naționale și locale și societatea civilă (BG, RO);

4. următoarele provocări au fost identificate de Comisia Europeană:

a) lipsa coordonării și a comunicării eficiente între nivelurile naționale și locale;

b) menținerea finanțării (naționale sau UE) sau a personalului la un nivel corespunzător (EL, HU, LT, SE, RO);

c) lipsa acoperirii asigurărilor de sănătate în rândul romilor (BG, ES, HR, RO);

d) cunoștințele insuficiente ale profesioniștilor în domeniul sănătății cu privire la problemele romilor;

B. susține opinia Comisiei Europene potrivit căreia eforturile depuse de statele membre în combaterea discriminării, îmbunătățirii condițiilor de viață în materie de igienă și accesului la alimente sănătoase sunt încă insuficiente.

Art. 2. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 2 martie 2020, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ROBERT-MARIUS CAZANCIUC

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

HOTĂRÂRE
referitoare la Comunicarea Comisiei
către Parlamentul European, Consiliu
și Banca Centrală Europeană privind proiectele
de planuri bugetare pentru 2020:
evaluare globală COM (2019) 900 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și ale art. 148 alin. (2) și (3) din Constituția României, republicată, precum și ale Protocolului (nr. 1) privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

în baza Raportului Comisiei pentru afaceri europene nr. LXII/60 din 21 februarie 2020,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Senatul României:

1. constată următoarele:

a) creșterea PIB real agregat din zona euro va scădea de la 2,4% în 2017 și 2,0% în 2018 la 1,1% în 2019 și 1,2% în 2020 și 2021;

b) deficitul total agregat al zonei euro va evolua în creștere ca urmare a încetinirii activității economice, ajungând de la 0,5% din PIB în 2018 la 0,8% în 2019 și la 0,9% în 2020. Pentru prima dată din 2002 până în prezent, niciun stat membru din zona euro nu face obiectul procedurii aplicabile deficitelor excesive. Se preconizează că numai Franța va avea un deficit peste valoarea de referință de 3% în 2019, însă această ușoară depășire va fi temporară;

c) ponderea datoriei în PIB a statelor membre din zona euro își va continua tendința descendentă, ajungând la aproximativ 86% în 2019 și 85% în 2020. Se estimează că nouă state din zona euro vor avea ponderi ale datoriei în PIB de peste 60%;

2. subliniază că România nu este o excepție, având deficit bugetar;

3. susține că o politică bugetară sustenabilă presupune alocări către investiții care asigură creștere economică, chiar în condițiile deficitului, și evitarea alocărilor bugetare, cu precădere către cheltuieli care nu favorizează creșterea.

Art. 2. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 2 martie 2020, cu respectarea prevederilor art. 76 alin (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ROBERT-MARIUS CAZANCIUC

București, 2 martie 2020.

Nr. 12.

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

privind darea în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Nicolae Iorga” al Județului Botoșani a unui imobil trecut în proprietatea publică a statului, precum și înscrierea acestuia în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 288 alin. (1), art. 293 alin. (5) și art. 299 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare, și în conformitate cu prevederile art. 867 alin. (1) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă darea în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Nicolae Iorga” al Județului Botoșani și înscrierea în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului a imobilului având datele de identificare prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre, trecut în proprietatea publică a statului prin Hotărârea Consiliului Local al Orașului Săveni nr. 55/2018, în vederea realizării unui obiectiv de interes public național, cu destinația de Subunitate de Intervenție și Centru de Informare și Pregătire în Situații de Urgență.

Art. 2. — În situația în care autorizația de construire pentru realizarea obiectivului prevăzut la art. 1 nu se obține până la data de 16 mai 2023 sau dacă nu se păstrează destinația pentru

care imobilul a fost trecut în domeniul public al statului, acesta trece, în condițiile legii, în domeniul public al orașului Săveni, județul Botoșani.

Art. 3. — Predarea-primirea imobilului prevăzut la art. 1 se face pe bază de protocol încheiat între părțile interesate, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 4. — Ministerul Afacerilor Interne își va actualiza în mod corespunzător datele din evidența cantitativ-valorică și, împreună cu Ministerul Finanțelor Publice, va opera completarea corespunzătoare a anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Ministrul afacerilor interne,
Marcel Ion Vela
Ministrul finanțelor publice,
Vasile-Florin Cițu

București, 27 februarie 2020.
Nr. 155.

ANEXĂ

DATELE DE IDENTIFICARE a imobilului, proprietate publică a statului, care se dă în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Nicolae Iorga” al Județului Botoșani și care se înscrie în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, în condițiile legii

Nr. MFP	Codul de clasificare	Denumirea imobilului	Adresa imobilului	Baza legală	Descrierea tehnică	Persoana juridică căreia i se dă în administrare imobilul	Valoarea de inventar — lei —
Se va atribui.	8.19.01	Se va atribui.	Orașul Săveni, județul Botoșani	Hotărârea Consiliului Local al Orașului Săveni nr. 55/2018	Teren intravilan cu suprafața de 3.266 mp, tarlăua (sola) 38, parcela 328/1, lotul 1 CF nr. 52.272 Săveni	M.A.I. — Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Nicolae Iorga” al Județului Botoșani CUI — 17095960	79.307

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**pentru aprobarea cuantumului și a plății cotizației anuale de participare a României
la Conferința de la Haga de Drept Internațional Privat, pentru anul financiar
1 iulie 2019—30 iunie 2020**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. I alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 25/2015 privind aprobarea plății contribuțiilor Ministerului Justiției la organisme internaționale, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 41/1994 privind autorizarea plății cotizațiilor la organizațiile internaționale interguvernamentale la care România este parte, aprobată prin Legea nr. 332/2015,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă cuantumul și plata cotizației anuale de participare a României la Conferința de la Haga de Drept Internațional Privat, pentru anul financiar 1 iulie 2019—30 iunie 2020, în limita echivalentului în lei al sumei de 19.084,16 euro.

Art. 2. — Echivalentul în lei al sumei prevăzute la art. 1 se va calcula pe baza cursului de schimb leu/euro în vigoare la data efectuării plății.

Art. 3. — Echivalentul în lei al sumei prevăzute la art. 1 se suportă din bugetul Ministerului Justiției aprobat pentru anul 2020.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
p. Ministrul justiției,
Cristian Tudor Băcanu,
secretar de stat
Ministrul afacerilor externe,
Bogdan Lucian Aurescu
Ministrul finanțelor publice,
Vasile-Florin Cițu

București, 27 februarie 2020.
Nr. 156.

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE**privind eliberarea domnului Dumitru Enache din funcția de vicepreședinte,
cu rang de subsecretar de stat, al Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate**

Având în vedere Adresa Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 7.500/C.A. din 28 februarie 2020, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/4.814/A.T. din 28 februarie 2020,

în temeiul art. 29 și al art. 31 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare, al art. 3 alin. (1) din Legea nr. 95/2016 privind înființarea Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate și pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările ulterioare, precum și al art. 3 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 997/2016 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate și privind modificarea și completarea anexei nr. 12 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii, vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, al Agenției domnul Dumitru Enache se eliberează din funcția de Naționale pentru Arii Naturale Protejate.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 3 martie 2020.
Nr. 144.

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind numirea domnului Alin-Bogdan Drăgulin în funcția de vicepreședinte,
cu rang de subsecretar de stat, al Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate**

Având în vedere Adresa Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 7.500/C.A. din 28 februarie 2020, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/4.814/A.T. din 28 februarie 2020,

în temeiul art. 29 și al art. 31 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare, al art. 3 alin. (1) din Legea nr. 95/2016 privind înființarea Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate și pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările ulterioare, precum și al art. 3 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 997/2016 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate și privind modificarea și completarea anexei nr. 12 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, al prezentei decizii, domnul Alin-Bogdan Drăgulin se numește în Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 3 martie 2020.
Nr. 145.

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind acordarea calității de consilier onorific
al prim-ministrului, pe probleme de administrație
publică locală, domnului Ionel Chiriță**

În temeiul art. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Art. 1. — Se acordă calitatea de consilier onorific al prim-ministrului, pe probleme de administrație publică locală, domnului Ionel Chiriță.

Art. 2. — Activitatea domnului Ionel Chiriță este neremunerată.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 3 martie 2020.
Nr. 146.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 6

din 20 ianuarie 2020

Dosar nr. 2.709/1/2019

Gabriela Elena Bogasiu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici	— președintele Secției I civile
Marian Budă	— președintele Secției a II-a civile
Denisa Angelica Stănișor	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Nina Ecaterina Grigoraș	— judecător la Secția I civilă
Valentin Mitea	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Tăbărcă	— judecător la Secția I civilă
Alina Iuliana Țuca	— judecător la Secția I civilă
Cristina Truțescu	— judecător la Secția I civilă
Elisabeta Roșu	— judecător la Secția a II-a civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă
Speranța Maria Cornea	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Emilia Claudia Vișoiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Rodica Florica Voicu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Daniel Gheorghe Severin	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adrian Remus Ghiculescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Claudia Marcela Canacheu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul Î.C.C.J.*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă domnul Aurel Segărceanu, magistrat-asistent la Secțiile Unite, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul Î.C.C.J.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Bacău — Secția I civilă, în Dosarul nr. 2.024/270/2016, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile referitoare la următoarea chestiune de drept:

„Sintagma *«atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru»* din cuprinsul dispozițiilor art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, emisă de Autoritatea de Supraveghere Financiară, cu modificările și completările ulterioare, se referă la ipoteza utilizării dispozitivelor sau instalațiilor montate pe autovehicul în sine ca utilaje sau instalații de lucru sau se referă la ipoteza utilizării autovehiculului pe care sunt montate acestea ca utilaj sau instalație de lucru în ansamblul său?”

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, act comunicat, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, părților, care nu și-au exprimat punctul de vedere; se arată, de asemenea, că la dosar au fost atașate răspunsul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în sensul că nu se verifică practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la problema de drept ce formează obiectul sesizării, precum și răspunsurile instanțelor naționale în legătură cu aceasta.

6. În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel Bacău — Secția I civilă, prin Încheierea din 24 septembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 2.024/270/2016, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, prin care să se dea o rezolvare de principiu următoarei probleme de drept:

„Sintagma *«atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru»* din cuprinsul dispozițiilor art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, emisă de Autoritatea de Supraveghere Financiară, cu modificările și completările ulterioare, se referă la ipoteza utilizării dispozitivelor sau instalațiilor montate pe autovehicul în sine ca utilaje sau instalații de lucru sau se referă la ipoteza utilizării autovehiculului pe care sunt montate acestea ca utilaj sau instalație de lucru în ansamblul său?”

II. **Expunerea succintă a procesului. Obiectul investirii instanței care a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile. Stadiul procesual în care se află pricina**

8. Prin cererea de chemare în judecată, astfel cum a fost modificată, înregistrată pe rolul Judecătoriei Onești, la data de 19 aprilie 2016, reclamanta, persoană fizică, în contradictoriu cu pârâții, societatea de asigurări A, societatea comercială B și persoana fizică C, a solicitat obligarea pârâtei societatea de asigurări A la plata sumei de 23.465 lei, reprezentând contravaloarea reparațiilor necesare autoturismului proprietatea sa, avariata într-un accident rutier de către pârâțul persoana fizică C.

9. Reclamanta a susținut că, la data de 16.12.2015, în jurul orei 4,00, în timp ce autoturismul proprietatea sa, condus de soțul său, se deplasa între două localități, a fost acroșat într-o curbă de autovehiculul condus de pârâta persoana fizică C, care a tăiat curba, pătrunzând pe contrasens, iar evitarea impactului nu a fost posibilă.

10. A arătat că acest din urmă autovehicul este proprietatea pârâtei societatea comercială B, având poliță de asigurare RCA valabilă, încheiată cu asigurătoarea pârâta A, că a efectuat constatarea amiabilă de accident și s-a deschis dosarul de daună, pârâta persoană fizică recunoscând că este vinovat de producerea accidentului.

11. La data de 11.02.2016, pârâta societate de asigurări a comunicat reclamantei că nu poate soluționa favorabil cererea sa de despăgubiri, pretinzând stabilirea acestora prin hotărâre judecătorească.

12. În drept, au fost invocate dispozițiile art. 115 alin. (3) din Codul de procedură civilă și Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 136/1995*).

13. Prin întâmpinarea formulată, pârâta societatea de asigurări A a solicitat respingerea acțiunii, ca nefondată, arătând că vehiculul care a provocat accidentul este un utilaj de dezăpezire și, chiar dacă vina ar aparține în totalitate conducătorului acestuia, evenimentul asigurat nu validează pe polița RCA, fiind un risc exclus, potrivit dispozițiilor art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, emisă de Autoritatea de Supraveghere Financiară, cu modificările și completările ulterioare (*Norma nr. 23/2014*), respectiv pentru prejudicii produse de dispozitivele sau instalațiile montate pe vehicule, atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru.

14. Având în vedere că, la data evenimentului, pârâta societate comercială deținătoare a autoutilitareii nu avea încheiată cu societatea de asigurări pârâta poliță de răspundere civilă și că evenimentul nu reprezintă risc asigurat pe polița de asigurare de răspundere civilă obligatorie, societatea de asigurări pârâta nu poate fi obligată la plata despăgubirilor.

15. Prin notele de ședință formulate, pârâta persoană fizică a invocat excepția lipsei calității procesuale pasive, prin raportare la dispozițiile art. 54 din Legea nr. 136/1995, arătând și că, pe perioada realizării acțiunii de prevenție, nu a acționat/utilizat lama frontală pentru dezăpezire, pe carosabil nefiind depusă zăpadă, singura instalație montată pe autospeciala utilizată fiind aruncătorul de materiale antiderapante.

16. Pârâta societatea comercială B a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea acțiunii, ca nefondată, în principal, iar în cazul în care se va reține culpa conducătorului auto al autoutilitareii, obligarea pârâtei asigurător la plata despăgubirilor, în subsidiar.

17. A arătat că, pe perioada realizării acțiunii de prevenție, conducătorul auto nu a acționat/utilizat lama frontală pentru dezăpezire, pe carosabil nefiind depusă zăpadă, singura instalație montată pe autospeciala utilizată fiind aruncătorul de materiale antiderapante. A mai arătat că, potrivit declarațiilor, autospeciala de dezăpezire era echipată cu girofare de avertizare de culoare galbenă aflate în funcțiune și, potrivit dispozițiilor legale, conducătorul autoturismului deținut de reclamantă avea obligația de a manifesta prudență.

18. S-a arătat că, așa cum rezultă din cuprinsul certificatului de înmatriculare al autoutilitareii, aceasta este prevăzută cu următoarele dotări opționale: plug frontal lateral, dispozitiv de împrăștiere materiale antiderapante marca *Krane*, pentru care s-a încheiat polița de asigurare de răspundere civilă RCA, la momentul încheierii acesteia asigurătorul cunoscând faptul că autospeciala era prevăzută cu dispozitivele și instalațiile indicate.

19. *Prima instanță*, prin Sentința civilă nr. 666 din 27 martie 2017, a respins excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtelui persoana fizică C, a admis în parte cererea de chemare în judecată formulată în contradictoriu cu pârâta societatea de asigurări A, a respins, ca nefondat, capătul de cerere formulat în subsidiar, în contradictoriu cu pârâții societatea comercială B și persoana fizică C și a obligat pe pârâta societatea de asigurări A la plata despăgubirilor în sumă de 23.465 lei către reclamantă, precum și la plata cheltuielilor de judecată în sumă de 1.000 lei, reprezentând onorariu de avocat. Totodată, a fost obligată reclamanta la plata taxei judiciare de timbru în sumă de 1.278 lei către stat, iar pârâta societatea de asigurări A la plata cheltuielilor de judecată, în sumă de 1.278 lei — taxa de timbru, către reclamantă, condiționat de dovada plății de către reclamantă a acestei taxe către stat.

20. Instanța de fond a reținut că, așa cum rezultă din declarațiile testimoniale existente la dosarul cauzei și, mai ales, față de susținerea proprie a pârâtelui persoana fizică C, dată cu ocazia cercetării împrejurărilor în care s-a produs evenimentul rutier, dar și cu ocazia interogatoriului, este foarte posibil ca acesta să fi acroșat autovehiculul condus de soțul reclamantei cu lama utilajului pe care îl conducea.

21. Tot din probele administrate a reieșit faptul că lama pentru dezăpezire nu a fost acționată în dimineața zilei în care s-a produs accidentul, rezultând, așadar, că nu sunt incidente prevederile art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014, invocate de către asigurător, și care se referă în mod clar la prejudicii produse de dispozitive sau de instalații montate pe vehicule, atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru. Cu alte cuvinte, nu este întrunită cerința specială a legii privind utilizarea respectivului utilaj sau instalații de lucru, chiar la momentul producerii evenimentului rutier.

22. Din probele administrate a rezultat că pârâta persoană fizică a utilizat materialul antiderapant care se împrășteie pe șosea cu un alt utilaj de împrăștiere, poziționat în spatele autovehiculului condus de acesta, potrivit certificatului de înmatriculare și planșelor foto aflate la dosarul cauzei, și care nu avea cum să fi produs accidentul rutier.

23. De altfel, societatea de asigurări nici nu a susținut faptul că respectiva lamă de dezăpezire se afla în acțiune la momentul producerii accidentului, susținând că simpla sa prezență pe autovehicul la data producerii accidentului este suficientă pentru a înlătura răspunderea sa civilă, ceea ce nu este în spiritul și litera legii.

24. Instanța de fond a apreciat că declarațiile martorilor audiați sunt concordante și se coroborează cu celelalte probe administrate în cauză, în sensul că lama autoutilitareii conduse de către pârâta persoană fizică ar fi acroșat autovehiculul reclamantei, iar conducătorul acestui din urmă autovehicul nu a tăiat curba pe respectivul segment de drum, ca să fi produs astfel accidentul.

25. Instanța de fond a reținut că sunt incidente dispozițiile art. 26 alin. (2) pct. 1 din Norma nr. 23/2014, care statuează asupra obligației asigurătorului de a răspunde față de prejudiciul cauzat terțului păgubit de către asiguratul său.

26. *Apelurile declarate împotriva hotărârii instanței de fond* de către reclamantă și pârâta societate de asigurări au fost admise, sentința apelată fiind schimbată, în parte, în sensul admiterii, în parte, a cererii de chemare în judecată și obligării pârâtelui persoană fizică C, în solidar cu pârâta societate comercială B, la plata către reclamantă a sumei de 23.465 lei, reprezentând despăgubiri (Decizia nr. 594 din 24 aprilie 2018 a Tribunalului Bacău — Secția a II-a civilă și de contencios administrativ și fiscal).

27. Instanța de apel a respins, ca nefondată, acțiunea formulată în contradictoriu cu pârâta societate de asigurări și a obligat pe pârâții societatea comercială B și persoana fizică C la

plata către stat a sumei de 1.917,12 lei, reprezentând taxele de timbru încuviințate a fi scutite pentru reclamantă de către instanța de fond și instanța de apel, pe calea cererii de ajutor public judiciar.

28. De asemenea, au fost obligați pârâții societatea comercială B și persoana fizică C la plata sumei de 2.000 de lei, reprezentând cheltuieli de judecată, și reclamanta la plata către pârâta societate de asigurări a sumei de 639,12 lei, reprezentând cheltuieli de judecată.

29. Instanța de apel a menținut soluția pronunțată de instanța de fond cu privire la excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtului persoana fizică C.

30. Pentru a pronunța această soluție, instanța de apel a reținut următoarele:

31. Conform art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014, asigurătorul RCA nu acordă despăgubiri pentru „prejudiciile produse de dispozitivele sau de instalațiile montate pe vehicule, atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru”.

32. Prima instanță a apreciat în mod greșit că, în speță, nu este incident textul legal citat întrucât cu autovehiculul condus de pârâtul persoană fizică nu se realiza o activitate de dezăpezire, lama de dezăpezire nefiind în funcțiune, ci doar se împrăștia materialul antiderapant pe șosea cu un alt utilaj de împrăștiere, poziționat în spatele autovehiculului.

33. S-a reținut că aceasta este o interpretare restrictivă a art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014.

34. Niciuna dintre părți nu contestă faptul că, în ziua accidentului, cu autovehiculul condus de intimatul-pârât persoană fizică nu se realizau activități de dezăpezire (lama fiind inactivă), ci activități ce pregăteau această etapă, respectiv de împrăștiere a materialului antiderapant pe șosea. Or, pentru a fi incident cazul de excludere de la asigurarea RCA menționat de dispozițiile normative citate este necesar ca vehiculul pe care sunt montate dispozitive sau instalații în vederea desfășurării de activități profesionale să nu fi fost utilizat ca utilaj sau instalație de lucru.

35. În speță, însă, acesta era manevrat ca utilaj de lucru, acționând cu girofarele în funcțiune, într-o acțiune destinată să asigure pe timp de iarnă starea corespunzătoare a drumurilor. Pentru a se accepta interpretarea primei instanțe (de incidență a asigurării RCA), ar fi fost necesar ca autoutilitara să fi efectuat o simplă deplasare dintr-un loc în altul, în afara desfășurării unei activități profesionale. În plus, nici asigurătorul și nici intimata-pârâtă societate comercială, deținătoare a autoutilitarei, nu au contestat faptul că obișnuiesc, pentru utilajele folosite în activități profesionale (spre exemplu: activități de dezăpezire), să încheie polițe de asigurare distincte, la acel moment neexistând întocmită o astfel de poliță.

36. Instanța de apel a reținut, în concluzie, că probele administrate sunt în sensul reținerii cazului de excludere de la asigurarea RCA, cererea de chemare în judecată formulată în contradictoriu cu societatea de asigurări fiind deci neîntemeiată.

37. *Împotriva deciziei pronunțate de instanța de apel au formulat recurs pârâții societatea comercială B și persoana fizică C, arătând că din considerentele acesteia se deduce că prin simpla împrăștiere a materialului antiderapant pe șosea se efectua o operațiune destinată să asigure starea corespunzătoare a drumurilor pe timp de iarnă aceasta ar reprezenta în sine un utilaj/o instalație de lucru, în sensul prevederilor art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014, interpretare care adaugă la lege.*

38. Au susținut recurenții-pârâți că din coroborarea prevederilor art. 27 pct. 11 și art. 26 alin. (2) pct. 1 din Norma nr. 23/2014 rezultă că există o distincție clară între situația dispozitivelor și instalațiilor montate pe vehicule care produc un

prejudiciu fără să fie utilizate/acționate/aflate în funcțiune și situația în care dispozitivele sau instalațiile montate pe autovehicule sunt în funcționare și utilizate potrivit destinației acestora.

39. Instanța de apel a apreciat că formularea „utilizate ca utilaje ori instalații de lucru” poate fi interpretată *in extenso*, în sensul că se referă la utilajul în sine care desfășoară o activitate profesională, utilizând una din instalațiile cu care este echipat, deși din redactarea Normei nr. 23/2014 rezultă contrariul, respectiv că se referă exclusiv la dispozitive/instalații montate pe un autovehicul și la situația de fapt în care acestea sunt în funcțiune.

40. Astfel, indiferent că autospeciala societății comerciale ar fi efectuat o simplă deplasare, cum menționează instanța de apel, sau că aceasta răspândea material antiderapant, accidentul rutier s-ar fi produs în aceleași condiții, perspectivă din care Norma nr. 23/2014 nu poate fi interpretată în sensul că este incidentă prin raportare la un aspect (utilizarea dispozitivului de împrăștiere a materialului antiderapant), fără nicio relevanță sau legătură cu cauzele sau dinamica producerii accidentului.

41. Prin întâmpinarea formulată, intimata-pârâtă societate de asigurări a arătat că motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, în raport cu modul de interpretare a art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014, nu este fondat, întrucât pentru utilajele de dezăpezire există o poliță specială, iar în condițiile în care utilajul era manevrat ca utilaj de lucru, avea girofaruri aprinse și era într-o acțiune destinată să acopere pe timp de iarnă starea corespunzătoare a drumurilor, este total eronată afirmația recurenței, potrivit căreia, indiferent dacă se efectua o simplă deplasare sau se împrăștia material antiderapant, accidentul s-ar fi produs la fel.

42. A susținut intimata că, dacă nu se împrăștia material antiderapant, vehiculul ar fi circulat mai aproape de marginea drumului și, în mod sigur, mult mai precaut, întrucât nu ar fi avut girofaruri în funcțiune (girofarul având rolul de a-i atenționa pe ceilalți participanți la trafic).

43. În fața instanței de recurs, pârâta societatea comercială B a formulat cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 519 și art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept ce face obiectul dezbaterii.

III. Dispozițiile legale supuse interpretării

44. *Norma nr. 23/2014**:

„Art. 26. — (1) Asigurătorul RCA are obligația de a despăgubi partea prejudiciată pentru prejudiciile suferite în urma accidentului produs prin intermediul vehiculului asigurat, potrivit pretențiilor formulate în cererea de despăgubire, dovedite prin orice mijloc de probă. Fără a se depăși limitele de despăgubire prevăzute în contractul de asigurare RCA, în condițiile în care evenimentul asigurat s-a produs în perioada de valabilitate a contractului RCA, se acordă despăgubiri în formă bănească pentru:

- a) vătămări corporale sau deces, inclusiv pentru prejudicii fără caracter patrimonial;
- b) pagube materiale;
- c) pagube reprezentând consecința lipsei de folosință a vehiculului avariat;
- d) cheltuieli de judecată efectuate de către persoana păgubită.

(2) Indiferent de locul în care s-a produs accidentul de vehicul — pe drumuri publice, pe drumuri care nu sunt deschise circulației publice, în incinte și în orice alte locuri, atât în timpul

* Norma nr. 23/2014 a fost abrogată prin Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 39/2016 privind asigurările auto din România [art. 44 lit. a)], care, la rândul său, a fost abrogată prin Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 20/2017 privind asigurările auto din România (art. 48), în vigoare în prezent.

deplasării, cât și în timpul staționării vehiculului asigurat, asigurătorul RCA acordă despăgubiri până la limita de despăgubire prevăzută în contractul RCA pentru:

1. prejudiciul produs de dispozitivele sau instalațiile cu care a fost echipat vehiculul, inclusiv pentru prejudiciul produs din cauza desprinderii accidentale a remorcii, semiremorcii ori a atașului tractat de vehicul;

2. prejudiciul produs din culpa conducătorului vehiculului asigurat, inclusiv în cazurile în care la data accidentului conducătorul vehiculului:

a) a condus vehiculul fără consimțământul explicit sau implicit al asiguratului;

b) nu este titularul unui permis care să îi dea dreptul să conducă vehiculul respectiv;

c) nu a respectat obligațiile legale de ordin tehnic cu privire la starea și siguranța vehiculului respectiv;

3. prejudiciul produs prin fapta lucrului, când prejudiciul își are cauza în însușirile, acțiunea sau inacțiunea vehiculului, prin intermediul altui lucru antrenat de deplasarea vehiculului, prin scurgerea, risipirea ori căderea accidentală a substanțelor, materialelor sau a obiectelor transportate;

4. prejudiciile produse ca urmare a vătămării corporale sau decesului membrilor familiei asiguratului sau membrilor familiei conducătorului auto, cu excepția despăgubirilor solicitate de către conducătorul auto vinovat de producerea accidentului;

5. prejudiciile provocate terților, drept consecință a deschiderii ușilor vehiculului, în timpul mersului sau atunci când vehiculul este oprit ori staționează, de către pasagerii acestuia, fără asigurarea că nu se pune în pericol siguranța deplasării celorlalți participanți la trafic.

Art. 27. — Asigurătorul nu acordă despăgubiri pentru:

1. cazurile în care proprietarul, utilizatorul sau conducătorul vehiculului vinovat nu are răspundere civilă, dacă accidentul a fost produs:

a) într-un caz de forță majoră;

b) din culpa exclusivă a persoanei păgubite;

c) din culpa exclusivă a unei terțe persoane, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 26 alin. (2) pct. 5;

2. prejudiciile produse bunurilor aparținând conducătorului vehiculului răspunzător de producerea accidentului, precum și cele produse ca urmare a vătămării corporale sau decesului acestuia, indiferent cine solicită aceste despăgubiri;

3. următoarele situații:

a) prejudiciile au fost produse bunurilor aparținând persoanelor fizice sau persoanelor juridice, dacă au fost provocate de un vehicul asigurat RCA, aflat în proprietatea ori utilizat de aceeași persoană fizică sau juridică și care este condus de un prepus al aceleiași persoane juridice ori de o altă persoană pentru care răspunde persoana fizică sau persoana juridică;

b) bunul avariat și vehiculul asigurat fac parte din patrimoniul comun al soților;

c) bunul avariat este utilizat de proprietarul vehiculului asigurat, care a produs dauna;

4. prejudiciile cauzate în situațiile în care nu se face dovada valabilității la data accidentului a asigurării obligatorii RCA sau asigurătorul RCA nu are răspundere;

5. partea din prejudiciu care depășește limitele de despăgubire stabilite prin contractul RCA, produs în unul și același accident, indiferent de numărul persoanelor păgubite și de numărul persoanelor răspunzătoare de producerea prejudiciului;

6. amenzile de orice fel și cheltuielile penale la care ar fi obligat proprietarul, utilizatorul sau conducătorul vehiculului asigurat, răspunzător de producerea prejudiciului;

7. cheltuielile făcute în procesul penal de proprietarul, utilizatorul sau conducătorul vehiculului asigurat, răspunzător

de producerea prejudiciului, chiar dacă în cadrul procesului penal s-a soluționat și latura civilă;

8. sumele pe care conducătorul vehiculului răspunzător de producerea prejudiciului este obligat să le plătească proprietarului sau utilizatorului care i-a încredințat vehiculul asigurat, pentru avarierea ori distrugerea acestui vehicul;

9. prejudiciile produse bunurilor transportate, dacă între proprietarul sau utilizatorul vehiculului care a produs accidentul ori conducătorul auto răspunzător și persoanele păgubite a existat un raport contractual la data producerii accidentului;

10. prejudiciile produse persoanelor sau bunurilor aflate în vehiculul cu care s-a produs accidentul, dacă asigurătorul poate dovedi că persoanele păgubite știau că vehiculul respectiv era furat;

11. prejudiciile produse de dispozitivele sau de instalațiile montate pe vehicule, atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru;

12. prejudiciile produse prin accidente survenite în timpul operațiunilor de încărcare și de descărcare, acestea constituind riscuri ale activității profesionale;

13. prejudiciile produse ca urmare a transportului de produse periculoase: radioactive, ionizante, inflamabile, explozive, corozive, combustibile, care au determinat sau au agravat producerea prejudiciului;

14. prejudiciile cauzate prin utilizarea unui vehicul în timpul unui atac terorist sau război, dacă evenimentul are directă legătură cu respectivul atac ori război;

15. pretențiile ca urmare a diminuării valorii bunurilor după reparație.”

IV. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

45. Recurenta societate comercială B a apreciat că cererea de sesizare este admisibilă, iar dispozițiile art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014 se interpretează în sensul că prejudiciile trebuie să fie produse de dispozitivele sau instalațiile montate pe vehicule, în condițiile în care aceste dispozitive/instalații sunt utilizate în lucru.

46. A susținut că prevederile art. 27 pct. 11 și art. 26 alin. (2) pct. 1 din Norma nr. 23/2014 trebuie interpretate coroborat, fiind relevantă utilizarea dispozitivului în dinamica producerii accidentului.

47. Intimata societate de asigurări A și-a formulat punctul de vedere prin prisma interpretărilor date de Curtea de Justiție a Uniunii Europene (C.J.U.E.) Directivei 2009/103/CE, în Cauza C-514/16 *Rodrigues de Andrade*, în care a statuat că art. 3 alin. (1) din Directiva 72/166/CEE a Consiliului din 24 aprilie 1972 privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la asigurarea de răspundere civilă auto și introducerea obligației de asigurare a acestei răspunderi trebuie interpretat în sensul că nu se încadrează în noțiunea „pagube produse de vehicule”, menționată în această dispoziție, o situație în care un tractor agricol a fost implicat într-un accident, în timp ce funcția sa principală, în momentul producerii accidentului, nu consta în a servi drept mijloc de transport, ci în a genera, ca mașină de lucru, forța motrice necesară pentru acționarea pompei unui pulverizator de erbicid.

48. Intimata societate de asigurări A a concluzionat în sensul că, pentru a fi exclusă obligația de despăgubire a asigurătorului R.C.A., este suficient ca dauna să fi fost produsă de un vehicul întrebuintat ca utilaj, privit ca un întreg, în ansamblul său, și nu neapărat de dispozitivele/instalațiile montate pe acesta.

V. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea

49. *Cu privire la admisibilitatea sesizării*, instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă pentru declanșarea acestei proceduri.

50. S-a arătat astfel că litigiul se află pe rolul Curții de Apel Bacău, ca instanță competentă să judece în recurs cauza, în ultimă instanță, în raport cu Decizia Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 20 iulie 2017.

51. Curtea de Apel Bacău a apreciat că nu există o cauză de inadmisibilitate a sesizării, întrucât soluționarea fondului cauzei presupune verificarea motivului de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, respectiv dacă hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a prevederilor art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014, problemă de drept ce urmează a fi soluționată în raport cu o situație de fapt deja stabilită, nefiind implicată o statuare și asupra situației de fapt.

52. S-a arătat, de asemenea, că și condiția noutății este îndeplinită, „completul Curții de Apel Bacău fiind investit pentru prima oară cu o cauză în care se pune în discuție această chestiune de drept, instanța supremă nefiind investită până la această dată cu un recurs în interesul legii sau în baza art. 520 din Codul de procedură civilă”; totodată, nu se poate concluziona că există o practică deja constantă, care ar fi diluat caracterul de noutate al chestiunii de drept invocate, nefiind identificate alte soluții pronunțate de instanțe.

53. Deși Norma nr. 23/2014 este, în prezent, abrogată, având însă incidență în cauza *pendinte*, dispoziții similare sunt aplicabile, în prezent, conform Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie (*Legea nr. 132/2017*).

54. Instanța de trimitere a arătat că nu a fost identificată jurisprudență în această materie și, din cauza modalității deficitare de formulare a textului legal, există îndoială cu privire la interpretarea sa.

55. *Cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării*, instanța de trimitere a apreciat că prevederile art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014 se interpretează în sensul că sintagma „atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru” se referă la ipoteza utilizării vehiculului pe care sunt montate dispozitivele sau instalațiile de lucru în ansamblul său.

56. Prin urmare, sintagma se referă la vehicul (ansamblu compus din vehicul și dispozitive/instalații de lucru care funcționează în scopul desfășurării unei activități de lucru), iar nu la dispozitive/instalații atunci când acestea, în mod individual, sunt acționate pentru lucru.

57. În susținerea acestei opinii s-a arătat că este relevant scopul excluderii de la acordarea de despăgubiri, care s-a clarificat prin prisma legislației ulterioare, prin adăugarea sintagmei „acestea constituind riscuri ale activității profesionale” [art. 12 lit. k) din *Legea nr. 132/2017*].

58. S-a susținut, de asemenea, că aceleași considerente fundamentează și concluzia existenței unei distincții între *dispozitivele sau instalațiile cu care a fost echipat vehiculul*, prevăzute de art. 26 alin. (2) pct. 1 din Norma nr. 23/2013, și *dispozitivele sau instalațiile montate pe vehicule*, prevăzute de art. 27 pct. 11 din același act normativ, textul nefiind însă clar și suportând și interpretarea contrară, prin raportare la chiar scopul instituirii mecanismului asigurării de răspundere civilă auto obligatorii, respectiv cel păgubit să primească în mod obligatoriu despăgubiri pentru daunele suferite, indiferent de situația materială a celui care a produs evenimentul.

59. Instanța de trimitere a arătat că *Legea nr. 132/2017* transpune prevederile Directivei 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 263 din 7 octombrie 2009 (*Directiva 2009/103/CE*), precum și prevederile art. 21 alin. (2)

și art. 181 alin. (3) din Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Directiva Solvabilitate II), astfel cum rezultă din mențiunile inserate în cuprinsul acestei legi.

60. Au fost menționate:

— Cauza *C-514/16 Rodrigues de Andrade*, în care Curtea de Justiție a Uniunii Europene (*C.J.U.E.*) a statuat asupra art. 3 alin. (1) din Directiva 72/166/CEE a Consiliului din 24 aprilie 1972 privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la asigurarea de răspundere civilă auto și introducerea obligației de asigurare a acestei răspunderi;

— Cauza *C-100/18 Linea Directa Aseguradora — S.A. împotriva Securcaixa, Sociedad Anonima de Seguros y Reaseguros*, în care *C.J.U.E.* a statuat asupra art. 3 primul paragraf din Directiva 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi;

— *Decizia nr. 86 din 20 noiembrie 2017*, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 46 din 17 ianuarie 2018, arătându-se că instanța supremă s-a pronunțat prin această hotărâre asupra interpretării unei alte prevederi din cuprinsul Normei nr. 23/2014.

VI. **Jurisprudența instanțelor naționale în materie**

61. *Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept*, prin Decizia nr. 86 din 20 noiembrie 2017, s-a pronunțat asupra interpretării și aplicării altor prevederi din Norma nr. 23/2014, respectiv art. 58 alin. (2) și art. 38.

62. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, *instanțele de judecată au comunicat că nu au identificat jurisprudență* cu privire la problema de drept ce face obiectul sesizării; numai câteva instanțe au transmis puncte de vedere sau simple opinii referitoare la problema de drept supusă dezlegării, acestea putând fi grupate în două categorii.

63. *Potrivit unei opinii*, sintagma „atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru” din cuprinsul dispozițiilor art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014 se referă la ipoteza utilizării autovehiculului (pe care dispozitivele sau instalațiile sunt montate) ca utilaj sau instalație de lucru în ansamblu său.

64. În acest sens au opinat *curțile de apel București* (Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie), *Galați* (Secția I civilă), *Iași* (Secția civilă) și *Brașov* (Secția civilă), *tribunalele Brașov* (pentru minori și familie), *Ialomița și București* (Secția a VI-a civilă) și *judecătoriile din circumscripția acestuia, precum și judecătoriile Lehliu-Gară, Alexandria, Roșiori de Vede, Videle, Turnu Măgurele și Brașov*.

65. S-a arătat, în susținerea acestei opinii, că formularea „utilizate ca utilaje ori instalații de lucru” poate fi interpretată *in extenso*, în sensul că se referă la utilajul în sine, care desfășoară o activitate profesională utilizând una din instalațiile cu care este echipat.

66. Prin urmare, sintagma se referă la vehicul (ansamblu compus din vehicul și dispozitive/instalații de lucru, care funcționează în scopul desfășurării unei activități de lucru), iar nu la dispozitive/instalații, atunci când acestea, în mod individual, sunt acționate pentru lucru.

67. A fost invocat scopul excluderii de la asigurare, arătându-se că acesta s-a clarificat prin prisma legislației ulterioare, prin adăugarea sintagmei „acestea constituind riscuri ale activității profesionale”, în temeiul căreia, în cazul utilizării autovehiculului ca utilaj, se poate justifica înlăturarea obligației asigurătorului de a acorda despăgubiri, pentru că intervin alte forme de răspundere, pentru alte persoane, din materii speciale, cum ar fi răspunderea proprietarului pentru fapta lucrului, răspunderea angajatorului, răspunderea producătorului/executantului utilajului.

68. Într-o altă opinie, sintagma „atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru” vizează chiar dispozitivele sau instalațiile montate pe autovehicul; dacă acestea, dispozitivele sau instalațiile montate pe autovehicul, nu sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru, nu ne aflăm în situația de excepție prevăzută de art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014.

69. În acest sens au opinat *Curtea de Apel București* (Secția a IV-a civilă), *tribunalele Teleorman* (Secția civilă), *Ilfov* (Secția civilă și judecătoriile arondate) și *Brăila* (inclusiv judecătoriile arondate), precum și *judecătoriile Oltenița, Cornetu și Zimnicea*.

70. S-a susținut că, dacă dispozitivele ori instalațiile montate pe autovehicul nu sunt în funcțiune, adică nu sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru, nu ne aflăm în situația de incidență a art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014; prin urmare, asigurătorul nu acordă despăgubiri atunci când prejudiciul a fost cauzat exclusiv ca urmare a funcționării dispozitivului ori instalației montate pe autovehicul.

71. În acest sens s-a arătat că prevederile art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014 trebuie interpretate coroborat cu cele ale art. 26 alin. (2) pct. 1 din același act normativ, potrivit cărora, indiferent de locul în care s-a produs accidentul de vehicul — pe drumuri publice, pe drumuri care nu sunt deschise circulației publice, în incinte și în orice alte locuri, atât în timpul deplasării, cât și în timpul staționării vehiculului asigurat, asigurătorul RCA acordă despăgubiri până la limita de despăgubire prevăzută în polița de asigurare RCA pentru prejudiciul produs de dispozitivele sau instalațiile cu care a fost echipat vehiculul, inclusiv pentru prejudiciul produs din cauza desprinderii accidentale a remorcii, semiremorcii ori a atașului tractat de vehicul.

72. S-a apreciat că este necesară utilizarea dispozitivului în dinamica producerii accidentului, astfel încât, pentru a fi aplicabile prevederile art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014, prejudiciul trebuie să fie produs de dispozitivele sau de instalațiile montate pe vehicule, în condițiile în care aceste dispozitive/instalații sunt utilizate în lucru.

VII. Jurisprudența Curții Constituționale

73. Actul din care fac parte dispozițiile normative supuse interpretării nu intră în categoria actelor supuse controlului de constituționalitate, prevăzute de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

VIII. Jurisprudența instanțelor europene

74. Următoarele hotărâri din jurisprudența instanțelor europene, menționate și de către părțile litigiului în care a fost formulată sesizarea, pot prezenta relevanță în problema de drept supusă dezbaterii:

— Hotărârea C.J.U.E. (Marea Cameră) din 28 noiembrie 2017, pronunțată în Cauza C-514/16 *Rodrigues de Andrade*, prin care s-a statuat că:

„Art. 3 alin. (1) din Directiva 72/166/CEE a Consiliului din 24 aprilie 1972 privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la asigurarea de răspundere civilă auto și introducerea obligației de asigurare a acestei răspunderi trebuie interpretat în sensul că nu se încadrează în noțiunea «pagube produse de vehicule», menționată în această dispoziție, o situație în care un tractor agricol a fost implicat într-un accident în timp ce funcționa sa principală, în momentul producerii accidentului, nu consta în a servi drept mijloc de transport, ci în a genera, ca mașină de lucru, forța motrice necesară pentru acționarea pompei unui pulverizator de erbicid.”;

— Hotărârea C.J.U.E. (Camera a doua) din 20 iunie 2019, pronunțată în Cauza C-100/18 *Linea Directa Aseguradora SA împotriva Segurcaixa, Sociedad Anonima de Seguros y Reaseguros*, prin care s-a statuat că:

„Art. 3 primul paragraf din Directiva 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009

privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi trebuie interpretat în sensul că intră în sfera noțiunii de «pagube produse de vehicule», menționată în această dispoziție, o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care un vehicul staționat într-un garaj privat al unui imobil, utilizat în conformitate cu funcția sa de mijloc de transport, a luat foc, provocând un incendiu, care își are originea în circuitul electric al acestui vehicul, și a cauzat prejudicii imobilului respectiv, chiar dacă vehiculul menționat nu a fost deplasat timp de mai mult de 24 de ore înainte de producerea incendiului.”

IX. Răspunsul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

75. Prin Adresa nr. 2.615/C/3563./III-5/2019 din 14 noiembrie 2019, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la problema de drept ce formează obiectul sesizării.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

76. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, se apreciază că sesizarea nu întrunește cerințele de admisibilitate prevăzute de art. 519 din același cod.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

77. Examinând sesizarea, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită, constată următoarele:

78. Temeiul sesizării îl constituie prevederile art. 519 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora: „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

79. Din cuprinsul prevederilor legale citate se desprind condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie îndeplinite cumulativ, respectiv:

- existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță;
- cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;
- ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;
- chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

80. Cu referire la primele trei condiții de admisibilitate, se observă că: instanța de trimitere — Curtea de Apel Bacău — este investită cu soluționarea unui recurs, judecata în calea de atac a recursului realizându-se în ultimă instanță, în raport cu Decizia Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 20 iulie 2017.

81. În ceea ce privește condiția ivirii unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată, se reține că Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a arătat, în

jurisprudența sa, că, deși art. 519 din Codul de procedură civilă nu definește noțiunea de „chestiune de drept”, în doctrină s-a arătat că, pentru a fi vorba de o problemă de drept reală, trebuie ca norma de drept disputată să fie îndoielnică, imperfectă, lacunară sau neclară.

82. Chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare.

83. Problema de drept trebuie să suscite interpretări diferite sau contradictorii ale unui text de lege, respectiv să prezinte un grad de dificultate suficient de mare, astfel încât instanța de sesizare să considere că, pentru a înlătura orice incertitudine referitoare la securitatea raportului juridic dedus judecătii, este necesară declanșarea procedurii prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, prin pronunțarea unei hotărâri prealabile.

84. *Per a contrario*, când norma legală beneficiază de o redactare suficient de lămuritoare, îngăduindu-i judecătorului cauzei ca, uzând de metodele, regulile și argumentele de interpretare acceptate în teoria dreptului, să stabilească sensul și sfera de aplicare a normei ori regulii cutumiare în discuție, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pe temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă nu mai poate fi considerată admisibilă. Asumarea de către instanța supremă, în limitele îngăduite de aceste dispoziții legale, a rolului de partener al judecătorului de caz nu ar putea fi deci extinsă și la alte situații decât cele menționate, știut fiind că, sub temei constituțional, prerogativa și sarcina interpretării și aplicării legii incidente procesului cu a cărui soluționare a fost investită îi revine, primordial, înseși instanței judecătorești sesizate conform regulilor de competență de către reclamant, fiind de principiu [art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă] că judecătorii au îndatorirea să primească și să soluționeze orice cerere de competența instanțelor judecătorești, potrivit legii.

85. Fără a nega importanța cooperării între Înalta Curte de Casație și Justiție și instanța de trimitere, pe care art. 519 din Codul de procedură civilă o are în vedere, nu se poate tăgădui că instanța supremă nu are prerogativa de a se substitui judecătorilor cauzei în dezlegarea problemelor de drept cu care se confruntă, câtă vreme ele nu sunt caracterizate de o dificultate reală.

86. Rezultă, așadar, că, în procesul de interpretare și aplicare a normelor legale de a căror lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție rămâne unul excepțional și subsecvent, el putând fi îngăduit numai atunci când, în mod real, o chestiune de drept determinantă pentru soluționarea pe fond a cauzei nu apare ca fiind, prin raportare la dispozițiile legale din care aceasta derivă sau în care este conținută, îndeajuns de clară, generând dificultăți veritabile de înțelegere a ei și, din acest motiv, având vocația de a conduce la o jurisprudență neunitară.

87. O asemenea înțelegere a admisibilității mecanismului de unificare jurisprudențială în discuție a fost, de altfel, constant afirmată de Înalta Curte de Casație și Justiție, prin numeroase decizii ale sale¹, accentuându-se faptul că nu orice probleme de drept pot face obiectul sesizării, ci doar acelea care, pe lângă celelalte condiții cu caracter obligatoriu impuse de lege, o îndeplinesc și pe aceea de a avea o veritabilă dificultate.

88. În legătură cu sesizarea ce face obiectul analizei de față, această condiție legală nu este îndeplinită, dispozițiile normative supuse interpretării fiind îndeajuns de clare și complete, astfel că ele îngăduie judecătorilor cauzei să le determine, fără semnificative dificultăți, înțelesul, limitele de aplicare și efectele.

89. Este de observat, sub acest aspect, că instanța de trimitere a solicitat lămurirea dispozițiilor cuprinse în art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014, potrivit căreia „Asigurătorul nu acordă despăgubiri pentru: (...) prejudiciile produse de dispozitivele sau de instalațiile montate pe vehicule, atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru”.

90. Contrar celor afirmate de instanța de trimitere, modalitatea de redactare a textului normativ în discuție îngăduie identificarea ipotezei normei, a dispoziției acesteia și a sancțiunii care intervine.

91. Se poate deci, cu suficientă evidență, constata că asigurătorul nu este ținut a plăti despăgubiri atunci când vehiculele pe care sunt montate dispozitive sau instalații nu sunt folosite ca simple mijloace de transport, ci ca utilaje sau instalații de lucru. Prin urmare, în sensul textului legal, funcțiunea principală a acestor vehicule la momentul săvârșirii faptei prejudiciabile nu este aceea de mijloace de transport, ci de ansambluri (mașini de lucru) care, exploatând utilajele sau instalațiile montate pe ele, desfășurau o activitate specifică.

92. Pentru a obține o cât mai corectă înțelegere a sensului și limitelor de aplicare a normei în discuție, instanța de trimitere putea recurge inclusiv la interpretarea sistematică a Normei nr. 23/2014, observând, spre exemplu, că prin prevederile art. 26 alin. (2) pct. 1 se stabilește, în opoziție cu situațiile de exonerare de la plata despăgubirilor enumerate de art. 27, că „Asigurătorul RCA are obligația de a despăgubi partea prejudiciată (...): pentru prejudiciul produs de dispozițiile sau instalațiile cu care a fost echipat vehiculul, inclusiv pentru prejudiciul produs din cauza desprinderii accidentale a remorcii, semiremorcii ori a atașului tractat de vehicul”.

93. Examinarea comparativă a acestor prevederi îngăduie cunoașterea elementelor esențiale de diferență între ipotezele avute în vedere de ele, facilitând corecta lor interpretare.

94. În fine, ar mai fi util de remarcat că o corectă înțelegere a sferei de aplicare a prevederilor art. 27 pct. 1 din Norma nr. 23/2014 era înlesnită și de observarea jurisprudenței în materie a Curții de Justiție a Uniunii Europene. Astfel, în *Hotărârea din 28 noiembrie 2017 a acestei Curți, dată în Cauza C-514/16 Rodrigues de Andrade*, s-a amintit că, potrivit art. 1 din Directiva 72/166/CEE a Consiliului din 24 aprilie 1972 privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la asigurarea de răspundere civilă auto și introducerea obligației de asigurare a acestei răspunderi (*Directiva 72/166/CEE*), „vehicul înseamnă orice vehicul cu motor destinat transportului pe uscat și acționat în mod mecanic, dar care nu se deplasează pe șine, inclusiv orice tip de trailer, indiferent dacă este cuplat sau nu”. Corelativ, s-a menționat și că potrivit art. 3 alin. (1) din aceeași directivă „fiecare stat membru ia toate măsurile necesare pentru a se asigura ca răspunderea civilă pentru pagubele produse de vehiculele care provin în mod obișnuit de pe teritoriul lor să fie acoperită prin asigurare. Aceste măsuri stabilesc aria răspunderii civile acoperite de asigurare, precum și termenii și condițiile asigurării.”

95. Potrivit art. 4 al Directivei 72/166/CEE, „Un stat membru poate deroga de la dispozițiile art. 3 cu privire la (...) (b) anumite tipuri de vehicule sau anumite vehicule care au o plăcuță

¹A se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 3 din 14 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 16 iunie 2014; Decizia nr. 24 din 29 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 820 din 4 noiembrie 2015; Decizia nr. 9 din 27 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 6 iulie 2015; Decizia nr. 16 din 23 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 5 octombrie 2016; Decizia nr. 57 din 17 septembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 895 din 24 octombrie 2018; Decizia nr. 60 din 24 septembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 30 octombrie 2018; Decizia nr. 71 din 15 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 936 din 6 noiembrie 2018, și Decizia nr. 59 din 24 septembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 896 din 24 octombrie 2018.

specială, lista acestor tipuri sau a acestor vehicule se alcătuiește de către statul în cauză și se comunică celorlalte state membre și Comisiei”.

96. În Cauza C-514/16, pe care a soluționat-o prin Hotărârea din 28 noiembrie 2017, C.J.U.E. a statuat, de asemenea, că „se încadrează în noțiunea de pagube produse de vehicule, în sensul art. 3 alin. (1) din această directivă, orice utilizare a unui vehicul ca mijloc de transport” (paragraful nr. 38).

97. De asemenea, C.J.U.E. a statuat, complementar, că „... în ceea ce privește vehiculele care (...) sunt destinate, pe lângă utilizarea lor obișnuită ca mijloace de transport, să fie utilizate, în anumite împrejurări, ca mașini de lucru, este necesar să se stabilească dacă, la momentul producerii accidentului în care a fost implicat un astfel de vehicul, acesta era utilizat în principal ca mijloc de transport, caz în care această utilizare se poate încadra în noțiunea «pagube produse de vehicule» în sensul art. 3 alin. (1) din prima directivă, sau ca mașină de lucru, caz în care utilizarea respectivă nu se încadrează în aceeași noțiune” (paragraful nr. 40).

98. În același spirit, prin art. 1 pct. 1 din Directiva 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi, s-a stipulat că prin „vehicul” se înțelege orice vehicul cu motor destinat transportului pe uscat și acționat în mod mecanic, dar care nu se deplasează pe șine, inclusiv remorci, chiar și necuplate.

99. Rezultă, din cele ce precedă, că instanța de trimitere dispunea de suficiente repere de analiză care să îi îngăduie interpretarea corectă a chestiunii de drept care face obiectul sesizării, nefiind vorba în mod real despre dispoziții neclare sau incomplete, care să se constituie într-un obstacol veritabil pentru judecării recursului.

100. Se mai constată că deși instanța de trimitere a apreciat că, în cauză, situația de fapt este deja stabilită, nefiind implicată și o statuare asupra acesteia, atât prima instanță, cât și cea de apel, respectiv Judecătoria Onești și Tribunalul Bacău, au aplicat

dispoziții diferite ale aceleiași norme, nr. 23/2014, interpretând în mod diferit aceeași situație de fapt.

101. Astfel, Judecătoria Onești a apreciat că, în cauză, sunt incidente dispozițiile art. 26 alin. 2 pct. 1 din Norma nr. 23/2014, care statuează asupra obligației asigurătorului RCA de a răspunde pentru prejudiciul cauzat, pe când Tribunalul Bacău, ca instanță de apel, a apreciat că probele administrate în cauză sunt în sensul reținerii cazului de excludere de la asigurarea RCA, în cauză fiind incidente dispozițiile art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014.

102. În acest context, determinarea textului de lege aplicabil unei situații de fapt concrete nu constituie o chestiune care să poată fi soluționată pe calea procedurii hotărârii prealabile.

103. Determinarea încadrării juridice este un atribut propriu judecătorului cauzei, acesta fiind cel care trebuie să facă raționamentul judiciar care să îl conducă la aplicarea textului de lege în care își află corespondent situația de fapt dată.

104. Drept urmare, se reține, din această perspectivă, că nu se poate constata ca fiind total îndeplinită nici condiția ca sesizarea să aibă ca obiect o veritabilă chestiune de drept care să poată primi o dezlegare de principiu.

105. Prin urmare, rămâne atributul exclusiv al instanței de trimitere să soluționeze cauza cu judecata căreia a fost investită, operațiunea de interpretare și de aplicare a unor dispoziții legale la diferite circumstanțe care caracterizează fiecare litigiu făcând parte din activitatea curentă a instanței de judecată, neputând fi transferată Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

106. În considerarea argumentelor expuse, se constată că procedura de unificare a practicii judiciare, reglementată de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, nu poate fi valorificată, atât timp cât legiuitorul a stabilit, prin condițiile restrictive de admisibilitate, rolul unificator al instituției juridice a hotărârii prealabile numai în scopul preîntâmpinării apariției unei jurisprudențe neunitare, printr-o rezolvare de principiu a unei veritabile probleme de drept, astfel încât sesizarea analizată nu este admisibilă.

107. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 521 alin. (1) din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Bacău — Secția I civilă, în Dosarul nr. 2.024/270/2016, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Sintagma *«atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru»* din cuprinsul dispozițiilor art. 27 pct. 11 din Norma nr. 23/2014 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, emisă de Autoritatea de Supraveghere Financiară, cu modificările și completările ulterioare, se referă la ipoteza utilizării dispozitivelor sau instalațiilor montate pe autovehicul în sine ca utilaje sau instalații de lucru sau se referă la ipoteza utilizării autovehiculului pe care sunt montate acestea ca utilaj sau instalație de lucru în ansamblul său?”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședința publică din data de 20 ianuarie 2020.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent
Aurel Segărceanu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

